

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Commentarivs In T. 41. Libri V. Decretalivm, De Regvlis Ivris. Prologvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

COMMENTARIUS
IN T. 41. LIBRI V.
DECRETALIVM,
DE
REGVLIS IVRIS.
PROLOGVS.

Regula, Græcè κανὼν & γνῶμων propriè dicitur norma, quâ
lineæ diriguntur, quasi regens mensuram. Per transla-
tionem verò secundum Paulum *IC. est propositio, quæ
rem ut est, vel esse debet breviter enarrat: non ut ex Re-
gulâ ius sumatur, sed ex iure, quod est. Regula fiat.* Per
Regulam igitur brevis rerum narratio traditur: ideoque
ut *Sabinus ait*, quasi causæ coniectio, seu conjunctio est. Alii sic defi-
niunt, *Regula est sententia quedam generalis, quæ ex plurium legum men-
te à Iurisconsultis notata paucis verbis summam earum consensionem, &
quasi harmoniam complectitur.* Quod *Dynus* inductione declarat hoc
modo. Singulariter constitutum est, quòd pisces occupantibus cedant,
ideo, quod in nullius bonis sunt: lapilli item in littore maris inventi oc-
cupantibus cedant propter eandem rationem: item aves, & feræ be-
stia. *l. Quedam. π. De rer. divis. Inst. cod. §. 1. & §. feræ.* Ex his casibus sin-
gulariter decisus, & eadem ratione firmatis Regula generalis conficitur.
Quod nullius in bonis est, id naturali ratione occupanti conceditur. *l. 3.
π. De rer. domin. Ita Dynus.*

Vnde colligitur 1. Regulam verbis generalibus affirmativis,
vel negativis concipiendam esse; aut certè indefinitis, quæ æquivalent
generalibus. 2. non esse naturam Regulæ, ut novum jus constituar,
quamvis ita fieri non repugnet. 3. à lege plurimum differre, sive causam
efficientem, sive alias condiciones attendas. 4. dari in remedium hu-
manæ

A

manæ fragilitati, quæ in numerosâ legum multitudine quasi labyrinthico perichitari solet, nisi rerum summa capita, & generales gromas præ oculis habeat, s. posse quemlibet iuris peritum, præter eas, quæ actu prostant, plures Regulas formare, fusiùs dicta in quandam quasi epitomen redigenda. Denique longè aliam esse rationem Regularum iuris, & illarum, quibus Ordinum religiosorum vita, moreque diriguntur, ut patebit consideranti materiam circa quam, finem, formam, & obligationem, aliasque circumstantias de quâ re legi potest *Hugo, Vmbertus, Car amuel in Reg. S. Benedict. & Nigronus in Comment. Reg. commun. Soc. Iesu s. Particula prima Regula.*

INDEX

REGVLARVM LIB. V. DECRETALIVM.

- E** **O**mnis res per quascunque causas nascitur, per easdem dissolvitur.
2. *Estote misericordes, &c.* Hoc loco nihil aliud nobis præcipi existimo, nisi ut ea facta, quæ dubium est, quo animo fiant, in meliorem partem interpretemur.
3. *Qui scandalizaverit &c.* Utilius scandalum nasci permittitur, quàm veritas relinquatur.
4. *Quod non est licitum in lege, necessitas facit licitum.* Nam & Sabbatum custodiri præceptum est: Macchabei tamen sine culpâ in Sabbato pugnabant. Sic & hodie, si quis ieiunium fregerit egrotus, reus voti non habetur.
5. *Quod latenter, aut per vim, vel aliâs licitè introductum est, nullâ debet stabilitate subsistere.*
6. *Cum in contemplatione &c.* In ipso causæ initio non est à questionibus inchoandum.
7. *Quæ multoties, &c.* Quicquid in sacratis Deo rebus, & Episcopis iniuste agitur, pro Sacrilegio reputatur, quia sacra sunt & à quoquam violari non debent.
8. *Qui ex timore facit præceptum, aliter, quàm debeat, facit, & ideo iam non facit.*
9. *Desleat peccator, quia offendens in uno, factus est omnium reus.*
10. *Quamvis causa, &c.* Non potest esse Pastoris excusatio, si lupus oves comedit, & Pastor nescit.
11. *Indignum est, & à Romana Ecclesia consuetudine alienum, ut pro spiritualibus sacris quis homagium compellatur.*